

การพัฒนาทักษะการพูดโดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพสำหรับเด็กปฐมวัย
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
Developing Speaking Skills by Using Rhyming Words with Pictures
for Early Childhood Children at Ubon Ratchathani Rajabhat University
Demonstration School

อมาวาสี อ่อนสีดา¹ สุภาพร ดอมไธสง² ธิดารัตน์ จันทะหิน³

Amawasee Aonseeda¹ Supaporn Domthaisong² Thidarat Chantahin³

¹สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Department of Early Childhood Education, Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University
²โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี | Demonstration School, Ubon Ratchathani Rajabhat University.

³สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Early Childhood Education Department, Faculty of Education, Ubon Ratchathani Rajabhat University

Corresponding author, E-mail: std.63121710109@ubru.ac.th

(Received: 21 June 2024, Revised: 26 November 2024, Accepted: 30 November 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของทักษะการพูดและเปรียบเทียบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดประสบการณ์การใช้คำคล้องจองประกอบภาพ จำนวน 12 แผน และแบบประเมินทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมดังกล่าวมีพัฒนาการพูดภาษาไทยที่สูงกว่าก่อนการเข้าร่วมการจัดกิจกรรม 2) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาไทยสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม กล่าวคือ มีคะแนนเฉลี่ย 2.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 คะแนน และหลังจัดกิจกรรม นักเรียนมีคะแนนด้านการพูด คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 5.32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 คะแนน จะเห็นได้ว่าทักษะการพูดหลังจากการจัดกิจกรรมพัฒนาการที่ดีขึ้นตามสมมติฐานการวิจัย กิจกรรมการเรียนรู้แบบ project approach ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วม ความสุข ความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมในครั้งต่อไป การมีทักษะในการแสวงหาความรู้ และความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ทักษะการพูดภาษาไทย; เด็กปฐมวัย; การจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the development and change of Thai speaking skills and compare the speaking skills of young children before and after using rhyming words with pictures. The target group is 7 students in Kindergarten 1, Semester 2, Academic Year 2023, Demonstration School, Ubon Ratchathani Rajabhat University. The tools used in the research are 12 plans for organizing experiences using rhyming words with pictures and a form to assess Thai speaking skills of early childhood children before and After using rhyming words to accompany the pictures. Statistics used in data analysis are mean and standard deviation. The results of the research found that: 1) students who participated in the said activities had higher Thai speaking development than before participating in the activities; and 2) the results of comparing behavior between before and after organizing the activity found that Students had higher development in speaking Thai than before organizing the activity, that is, they had an average score of 2.89 points out of a total of 6 points, with a standard deviation of 1.11 points, and after organizing the activity Students have a score in speaking. It is calculated as an average score of 5.32 points out of a total of 6 points with a standard deviation of 0.96 points. It reflects that speaking skills after organizing activities have improved according to the research hypothesis. Project approach learning activities cause students to be interested and involved, happy, want to organize activities next time, have skills in acquiring knowledge, and enthusiasm to participate in activities at the high level.

Keywords: Thai speaking skills; early childhood; Organizing activities using rhyming words with pictures

บทนำ

การจัดการศึกษาปฐมวัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพและเตรียมความพร้อมในด้าน การเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ซึ่งพัฒนาการเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการเรียนรู้พัฒนาการที่สำคัญ ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญา ความพร้อมเป็นสิ่งที่พัฒนาได้โดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็ก พัฒนาการด้านภาษาเป็นความสามารถสำคัญประการหนึ่งในพัฒนาการทางสติปัญญาที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ในวัยต่อมา การจัดประสบการณ์ทางภาษาแก่เด็กควรจะต้องมีความเข้าใจในธรรมชาติ การเรียนรู้หลักการสอน ตลอดจนการเลือกใช้กิจกรรม เพื่อให้เหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็กเนื่องจากเด็กทุกคน มีความสามารถอยู่ภายใน เมื่อได้รับการเร้า และการเสริมแรงจากบุคคลใกล้ชิดด้วยกิจกรรม และวิธีการที่เหมาะสมก็จะแสดงความสามารถนั้นออกมา การเปิดโอกาสให้เด็ก

แสดงพฤติกรรมเป็นการพูด และการกระทำออกมาให้มากที่สุด จะส่งผลต่ออัตราการเรียนรู้ถึง 90% (รติรัตน์ คล่องแคล่ว. 2551) ภาษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ที่ต้องอาศัยทักษะการฟัง การพูด ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน ดังนั้นการพัฒนาภาษาควรเริ่มตั้งแต่เด็กปฐมวัยเพราะเด็กในวัย 2-6 ปีเป็นวัยที่พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับกุหลาบ ต้นติผลาชีวะ (2551) ที่กล่าวว่า เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการ เริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุย สนทนา ทำให้พัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงาม เด็กเริ่มเรียนจากภาษาง่ายๆ เรียนรู้ การใช้คำศัพท์ด้วยการใช้ประโยค การใช้คำคล้องจอง ประกอบภาพเป็นการจัดประสบการณ์อีกรูปแบบหนึ่งที่สำคัญ เป็นการเรียนรู้ในลักษณะของการบูรณาการ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด ด้วยการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม สอดคล้องกับบุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ กล่าวว่าการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กควรเป็นลักษณะการบูรณาการให้เด็กได้ปฏิบัติ ได้ลงมือกระทำจริง หรือจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสผ่านการรับรู้หลายๆ ทางอาทิ การฟัง การพูด การถาม การสัมผัส การทดลอง กิจกรรมต้องทำท่าย ชวนคิด มีความง่าย สลับซับซ้อนพอเหมาะกับวัย และความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงเกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาการครบทุกด้าน นอกจากนี้ การจัดประสบการณ์ ผู้ที่เกี่ยวข้องควรคำนึงถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สื่อประกอบการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ ได้แก่ บรรยากาศ การมีปฏิสัมพันธ์

ด้วยเหตุผลที่กล่าวถึงข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้หนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ได้เลือกใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการพูดให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจัดในกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อศึกษาพัฒนาการทางทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางที่ให้คุณครูได้นำรูปแบบการสอนภาษาไปใช้ในการพัฒนาทักษะการพูดให้กับเด็กปฐมวัย หรืออาจประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทักษะอื่น ๆ สำหรับเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาเปลี่ยนแปลงทางทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยระหว่างการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ มีทักษะการพูดที่สูงกว่าก่อน

ขอบเขตการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 3-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 7 คน (กลุ่มเป้าหมายได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง)

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 แผน ได้แก่ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ แผนละละ 20 นาที เป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เวลา 09.30 – 09.50 น.

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ประกอบด้วยคำคล้องจอง 12 บท ได้แก่

1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	- คำคล้องจองอาหารของเรา - คำคล้องจองอวัยวะของฉันทัน - คำคล้องจองหนูทำได้
2. บุคคลสถานที่แวดล้อมตัวเด็ก	- คำคล้องจองบ้านของฉันทัน - คำคล้องจองชุมชนของเรา - คำคล้องจองโรงเรียนของเรา
3. ธรรมชาติรอบตัวเด็ก	- คำคล้องจองธรรมชาติ - คำคล้องจองสัตว์เลี้ยง - คำคล้องจองสัตว์บก สัตว์น้ำ
4. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก	- คำคล้องจองยานพาหนะ - คำคล้องจองรูปร่างรูปทรง - คำคล้องจอง 7 วัน 7 สี

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการพูดภาษาไทย 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการรู้คำศัพท์

- 1.1 บอกชื่อคำศัพท์ได้ตรงกับรูปภาพ
- 1.2 พูดแสดงความคิดเห็นให้ผู้อื่นเข้าใจ
- 1.3 พูดแสดงความสัมพันธ์ของลำดับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับภาพได้

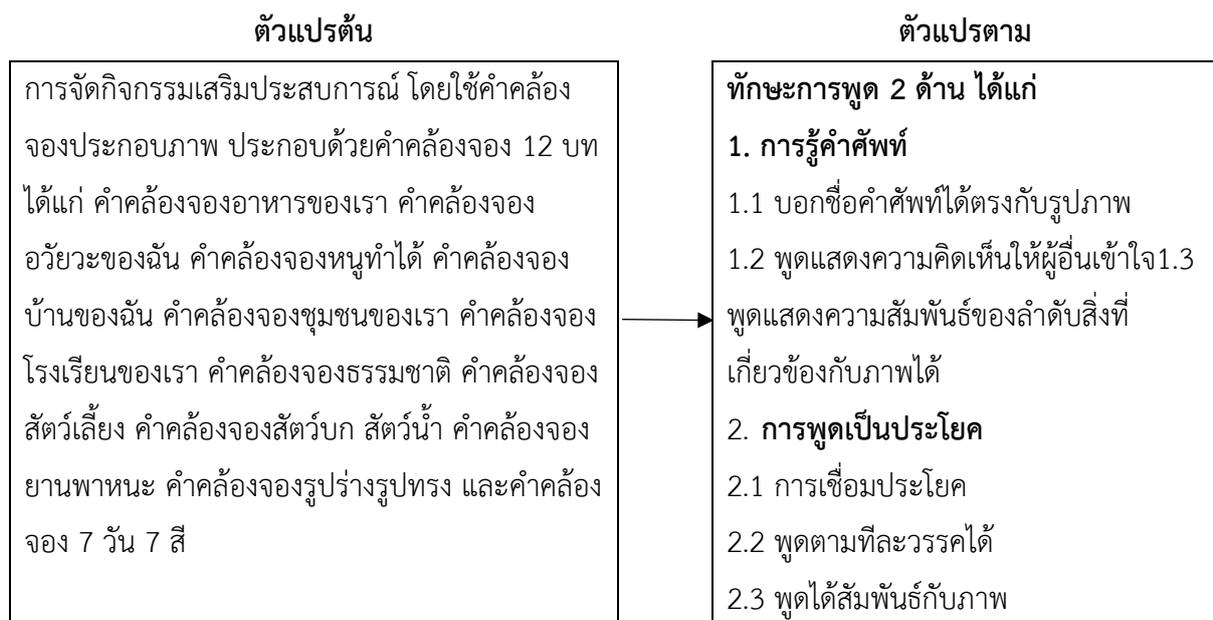
2. ด้านการพูดเป็นประโยค

- 2.1 การเชื่อมประโยค
- 2.2 พูดตามที่ละวรรคได้
- 2.3 พูดได้สัมพันธ์กับภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ หมายถึง การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ครูใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ซึ่งมีเนื้อหาสัมพันธ์กันกับสาระการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยทั้ง 4 สาระ อันได้แก่ 1. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก 2. บุคคลสถานที่แวดล้อมตัวเด็ก 3. ธรรมชาติรอบตัวเด็ก 4. สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก ซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวันของเด็ก โดยครูใช้ขั้นตอนการทำกิจกรรมดังนี้ ขั้นแรก ครูให้เด็ก ๆ ฟังครูอ่านคำคล้องจอง และสนทนาพูดคุยเกี่ยวกับคำคล้องจอง ขั้นที่สอง ครูอ่านคำคล้องจองให้เด็กฟัง และครูให้เด็ก ๆ เล่าเรื่องเกี่ยวกับคำคล้องจอง ขั้นที่สาม ครูให้เด็กอ่านคำคล้องจอง พร้อมกับครูชี้คำคล้องจองแล้วให้เด็กกวาดตามติที่ครูชี้ โดยครูเลือกคำคล้องจอง 12 เรื่อง ได้แก่ คำคล้องจองอาหารของเรา คำคล้องจองอวัยวะของฉัน คำคล้องจองหนูทำได้ คำคล้องจองบ้านของฉัน คำคล้องจองชุมชนของเรา คำคล้องจองโรงเรียนของเรา คำคล้องจองธรรมชาติ คำคล้องจองสัตว์เลี้ยง คำคล้องจองสัตว์บก สัตว์น้ำ คำคล้องจองยานพาหนะ คำคล้องจองรูปร่างรูปทรง และคำคล้องจอง 7 วัน 7 สี โดยจัดกิจกรรมในช่วงเวลาเสริมประสบการณ์ วันละ 20 นาที

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

- 1.1 แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ จำนวน 12 แผน
- 1.2 แบบประเมินทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้คำคล้องจองประกอบภาพ

2. การสร้างแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบ จำนวน 12 แผน มีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 เกี่ยวกับหลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง การจัดหลักสูตร การจัดเวลาเรียน สาระการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2) ศึกษาคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560

3) ศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การอ่านคำคล้องจอง จำนวน 12 แผน

4) เขียนแผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การใช้คำคล้องจองประกอบภาพ มีหัวข้อดังนี้ ชื่อเรื่อง จุดประสงค์ สาระที่เรียนรู้ เรียงตามทักษะการพูดต้องการพัฒนา ได้แก่ ด้านการรู้คำศัพท์ ด้านการพูดเป็นประโยค ประกอบด้วยหัวข้อดังต่อไปนี้

- ชื่อกิจกรรม
- จุดประสงค์ของการทำกิจกรรม
- อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม
- ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม
- การประเมินผล

3. การสร้างแบบประเมินวัดทักษะพูดของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยและการสร้างแบบประเมิน

2) วิเคราะห์ความหมายของทักษะการพูดทั้ง 2 ทักษะคือ ด้านการรู้คำศัพท์ ด้านการพูดเป็นประโยค เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนตามระดับความสามารถของเด็ก

3) สร้างแบบประเมินวัดความสามารถทางทักษะพูดของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ให้เด็กได้ตอบคำถาม โดยครูเป็นผู้สังเกต และบันทึกข้อมูลให้คะแนนจากการตอบคำถามของเด็ก

4) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการใช้ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องตามหลักการ จำนวน 3 ท่าน

5) ตรวจสอบดูความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และความสอดคล้องด้วยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objectives Congruence : IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน + 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมสอดคล้องของแบบทดสอบโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คำนวณค่าตามสูตร

$$ER = \text{ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญ}$$

นำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

6) นำแผนการจัดกิจกรรมที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 7 คนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เพื่อหาข้อบกพร่องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการทดลองโดยการทดลองกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (The one-group pretest-posttest design)

ตารางที่ 1 แบบแผนที่ใช้ในการวิจัย

Pre assessment	Treatment	Post assessment
A1	X	A2

ความหมายของสัญลักษณ์

A1 แทน การประเมินก่อนการทดลอง (Pre assessment) โดยใช้แบบบันทึกคะแนนแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

X แทน การจัดกิจกรรมอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ

A2 แทน การประเมินหลังการทดลอง (Post assessment) โดยใช้แบบบันทึกคะแนนแบบประเมินวัดความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัย

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยดังนี้

2.1 นำแบบประเมินวัดทักษะการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ประเมินนักเรียนก่อนการทำกิจกรรมการทดลอง (Pre assessment)

2.2 นำกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ 12 บท มาทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย

2.3 นำแบบประเมินวัดทักษะการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ประเมินนักเรียนก่อนการทำกิจกรรมการทดลอง (Post assessment)

2.4 นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หลังการทดลองเป็นเวลา 4 สัปดาห์ ได้สิ้นสุด เด็กได้รับการทดสอบก่อนเรียนแล้วจึงนำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินไปวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในแต่ละด้านและนำผลแบบประเมินทั้ง 2 ครั้งมาเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการทดลองโดยใช้วิธีของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test และสรุปผลการวิจัย

2. นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินมารวบรวม สรุปผลและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบความเรียง การศึกษาครั้งนี้ทีมผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลด้วยตนเองกับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 7 คนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน มีขั้นตอน ดังนี้

3. นำแบบประเมินวัดความสามารถทักษะการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ประเมินนักเรียนก่อนการทำกิจกรรมการทดลอง (Post assessment)

4. นำข้อมูลจากแบบประเมินไปวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ ทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยในแต่ละด้าน และนำผลแบบประเมินทั้ง 2 ครั้งมาเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้กิจกรรมการทดลองโดยใช้วิธีของ The Wilcoxon Matched Pairs Signed - Ranks Test และสรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 จำนวน 7 คน ภาคเรียนที่ 2/2566 เป็นรายทักษะโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 จำนวน 7 คน ภาคเรียนที่ 2/2566 เป็นรายทักษะโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

คะแนน	ด้านการรู้คำศัพท์ $\bar{x}$	ด้านการพูดเป็นประโยค $\bar{x}$
ก่อนเรียน	1.47	1.42
หลังเรียน	2.66	2.66
ความต่าง	1.19	1.24

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 2/2566 จำนวน 7 คนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการพูด 12 กิจกรรม มีคะแนนประเมินจากแบบทดสอบวัดทักษะการพูดก่อนการจัดกิจกรรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยทักษะด้านการรู้คำศัพท์อยู่ที่ 1.47 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน ด้านการพูดเป็นประโยคอยู่ที่ 1.42 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน และมีคะแนนประเมินจากแบบทดสอบวัดทักษะการพูดหลังการจัดกิจกรรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยทักษะด้านการรู้คำศัพท์อยู่ที่ 2.66 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน ด้านการพูดเป็นประโยคอยู่ที่ 2.66 คะแนน จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน ความแตกต่างของทักษะการรู้คำศัพท์อยู่ที่ 1.19 คะแนน ทักษะด้านการพูดเป็นประโยคอยู่ที่ 1.24 คะแนน สรุปได้ว่าเด็กปฐมวัยมีทักษะการพูดที่ดีขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2/2566 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T - test for dependent samples

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี

คะแนน	n	ΣX	$\bar{x}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนเรียน	7	6	2.89	1.11	16.97	41.92	9.3*
หลังเรียน	7	6	5.32	0.96			

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 2/2566 จำนวน 7 คนได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะการพูด 12 กิจกรรม มีคะแนนประเมินจากแบบทดสอบวัด

ทักษะการพูดก่อนการจัดกิจกรรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 2.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 คะแนน มีคะแนนประเมินจากแบบทดสอบวัดทักษะการพูดหลังการจัดกิจกรรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 5.32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 คะแนน และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยของแบบประเมินทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี มีคะแนนหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพ สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการวัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

สมมติฐาน กล่าวว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูดมีพัฒนาการพูดที่สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เด็กมีพัฒนาการด้านการพูดสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมโดยก่อนการจัดกิจกรรม มีคะแนนเฉลี่ย 2.89 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 คะแนน มีคะแนนประเมินจากแบบทดสอบวัดทักษะการพูดหลังการจัดกิจกรรม คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 5.32 คะแนน จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 คะแนน จะเห็นได้ว่าทักษะการพูดหลังจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การอ่านคำคล้องจองประกอบภาพของเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพพัฒนาให้เด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 มีทักษะการพูดสูงขึ้นหลังจัดกิจกรรม เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเป็นการฝึกให้เด็กได้พูด ได้เปล่งเสียงออกมาจากการท่องคำคล้องจอง การสนทนา จากเรื่องและการเล่าเรื่องจากภาพ เป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งส่งผลต่อทักษะการพูดของเด็กแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มลิวัลย์ อุ๋นอ่อนและนภคล จันทร์เพ็ญ (2554) ได้พัฒนาชุดคำคล้องจองประกอบ

ภาพ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟัง และการพูดของเด็กปฐมวัย พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยชุดคำคล้องจองประกอบภาพมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การใช้คำคล้องจองในการจัดกิจกรรมควรเลือกคำคล้องจองที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อช่วยให้เด็กสามารถจำเนื้อหาและเรื่องราวได้รวดเร็วขึ้น
2. นำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมเด็กที่มีปัญหาในการพูด ได้แก่ ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟังเล่าเรื่องเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่องอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมแก่การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดให้กับเด็กปฐมวัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไปการใช้คำคล้องจองประกอบภาพควรเพิ่มการวัดตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถด้านการฟัง การอ่าน และการเขียน
2. ควรมีการเปรียบเทียบทักษะการพูดโดยใช้สื่อในการสอนแบบอื่น เช่น การใช้บัตรภาพ เกมการศึกษา ปริศนาคำทาย
3. ควรมีเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาไทยระหว่างเด็กที่มีอายุ 4-5 ปี กับเด็ก 5-6 ปี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- จิรภรณ์ วสุวัต. (2540). *การพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมของเด็กอนุบาลตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์โดยใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทัศนาก้าวพลอย. (2544). *กระบวนการจัดประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้เด็กปฐมวัย*. สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.

- ประกายรัตน์ ภัทรธิดา. (2539). พัฒนาการเด็กปฐมวัย การฝึกอบรมและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมเด็ก ปฐมวัย. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พัชรี เจตน์เจริญรักษ์. (2545). การเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์จำกัด
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2551). การวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. สุวีริยาสาส์น.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). ค่าเฉลี่ยและการแปลความหมาย. *ข่าวสารวิจัยทางการศึกษา*, 18 (3), หน้า 9.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2544). การเรียนรู้โครงการ. เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 พัฒนาการเรียนการสอน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2539). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามหลักการสอนแบบโครงการเพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองของเด็กวัยอนุบาล. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- วรนาท รักสกุลไทย. (2557). การจัดทำสารนิทัศน์ในระดับปฐมวัย. สำนักพิมพ์แฮปปี้ เลิร์นนิ่ง.
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2543). ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี : ปัญหาการเรียนรู้ที่แก้ไขได้. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่4). บุญศิริการพิมพ์.
- สุธิภา อวาทัทักษ์. (2542). การดูแลเด็กปฐมวัย. สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุพล วังสินธุ์. (2543). การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 5(6), 29-30.
- สุวิชา วิริยมานูวงศ์. (2550). เด็กปฐมวัยกับทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.
http://www.pkru.ac.th/Education/ed_wbi/suvicha/learning1htm.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2534). ลักษณะการเขียนที่ปรากฏในเด็กเล็ก. *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*.
- อรพรรณ บุตรกตัญญู. (2556). คุณลักษณะครูปฐมวัยที่มีความมุ่งมั่นโดยการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ผลานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม ศิลปะและคณิตศาสตร์ สำหรับเด็กปฐมวัย. *คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*.
- อรรัตน์ เจริญพรทิพย์. (2550). ผลของประสบการณ์แบบโครงการที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัย. *ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*.
- Bloom, et al. (Eds.) *Summative evaluation of student learning*. McGraw-Hill.
- Booth. (1987). *Project work* (2nd ed). The Alden Press. Chark.